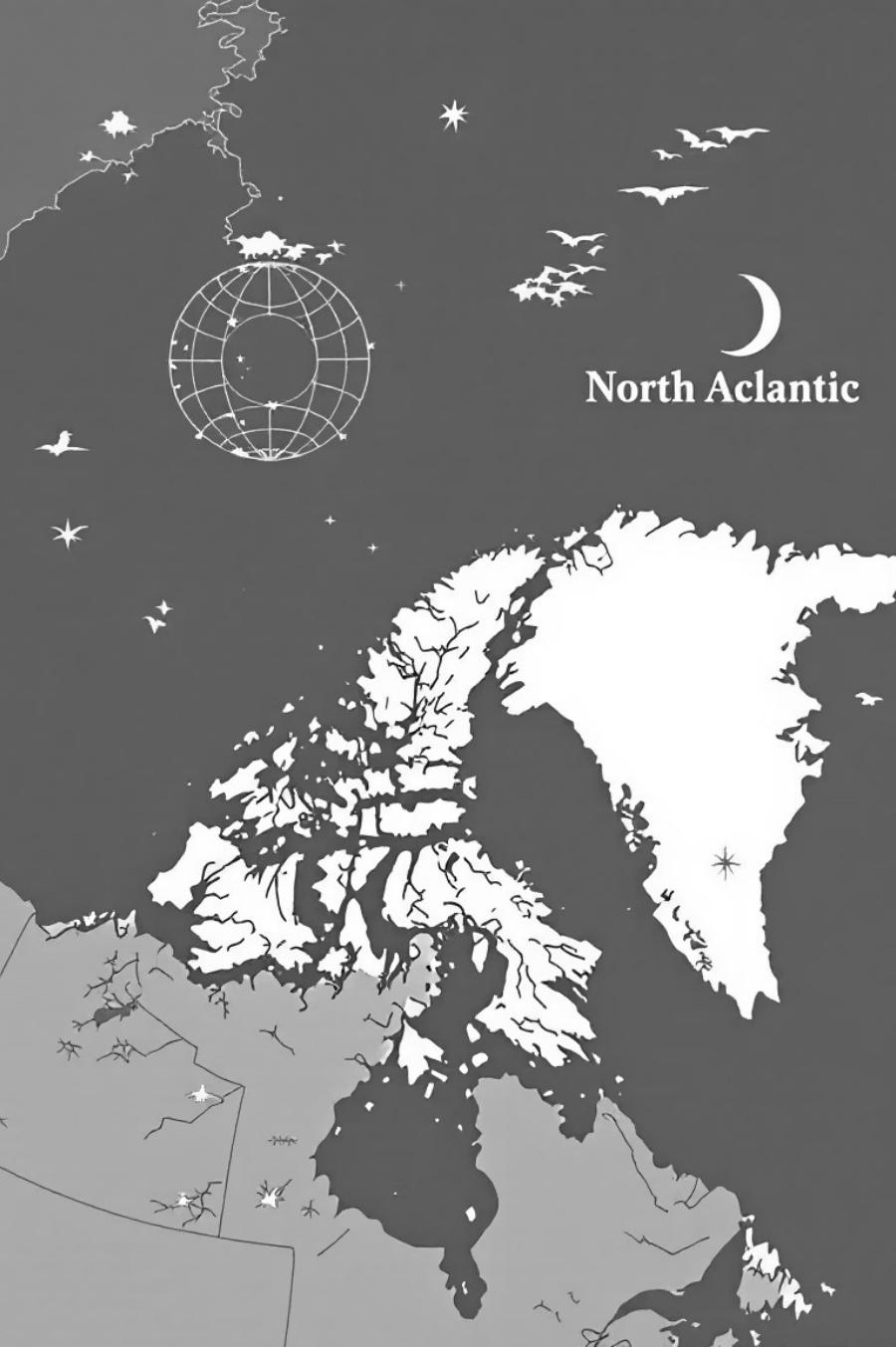

Створення НАТО: Альянс для колективної безпеки

Ця презентація досліджує історичний контекст, ключові етапи та значення Північноатлантичного альянсу (НАТО), який став наріжним каменем євроатлантичної безпеки. Ми повернемося до його заснування та проаналізуємо, чому він продовжує відігравати критичну роль у сучасному світі.

У якому році виникло
НАТО?

1949 рік

Північноатлантичний договір, що призвів до створення НАТО, був підписаний **4 квітня 1949 року** у Вашингтоні, округ Колумбія. Ця подія ознаменувала офіційне створення військово-політичного альянсу, який мав на меті забезпечити колективну оборону своїх членів проти зовнішніх загроз.

Історичний контекст: Світ після війни

Створення НАТО відбулося на тлі глибоких геополітичних змін і наростання напруженості після Другої світової війни. Європа лежала в руїнах, а радянська експансія викликала серйозне занепокоєння на Заході.

Руїни та відновлення

Західноєвропейські країни намагалися відновити свою економіку та політичну стабільність, відчуваючи вразливість перед можливими загрозами.

Початок Холодної війни

Формування "Залізної завіси" та радянська окупація Східної Європи чітко розділили континент на два ворогуючі блоки.

Потреба у безпеці

Поодиначі європейські держави не могли протистояти військовій могутності СРСР, що підштовхнуло їх до створення трансатлантичного оборонного союзу.

Країни-засновниці: Дванадцять оригінальних членів

Північноатлантичний договір підписали дванадцять держав, які стали першими членами Альянсу.

Ці країни об'єдналися навколо спільного зобов'язання — колективної оборони, що є серцевиною Статті 5 Договору.

Ключовий принцип: Стаття 5

Напад на одного є нападом на всіх

→ Колективна оборона

Серцевина Північноатлантичного договору. Вона передбачає, що збройний напад на одного або кількох членів Альянсу в Європі чи Північній Америці вважатиметься нападом на них усіх.

→ Право на самооборону

Цей принцип відповідає Статті 51 Статуту Організації Об'єднаних Націй, яка підтверджує невід'ємне право на індивідуальну чи колективну самооборону.

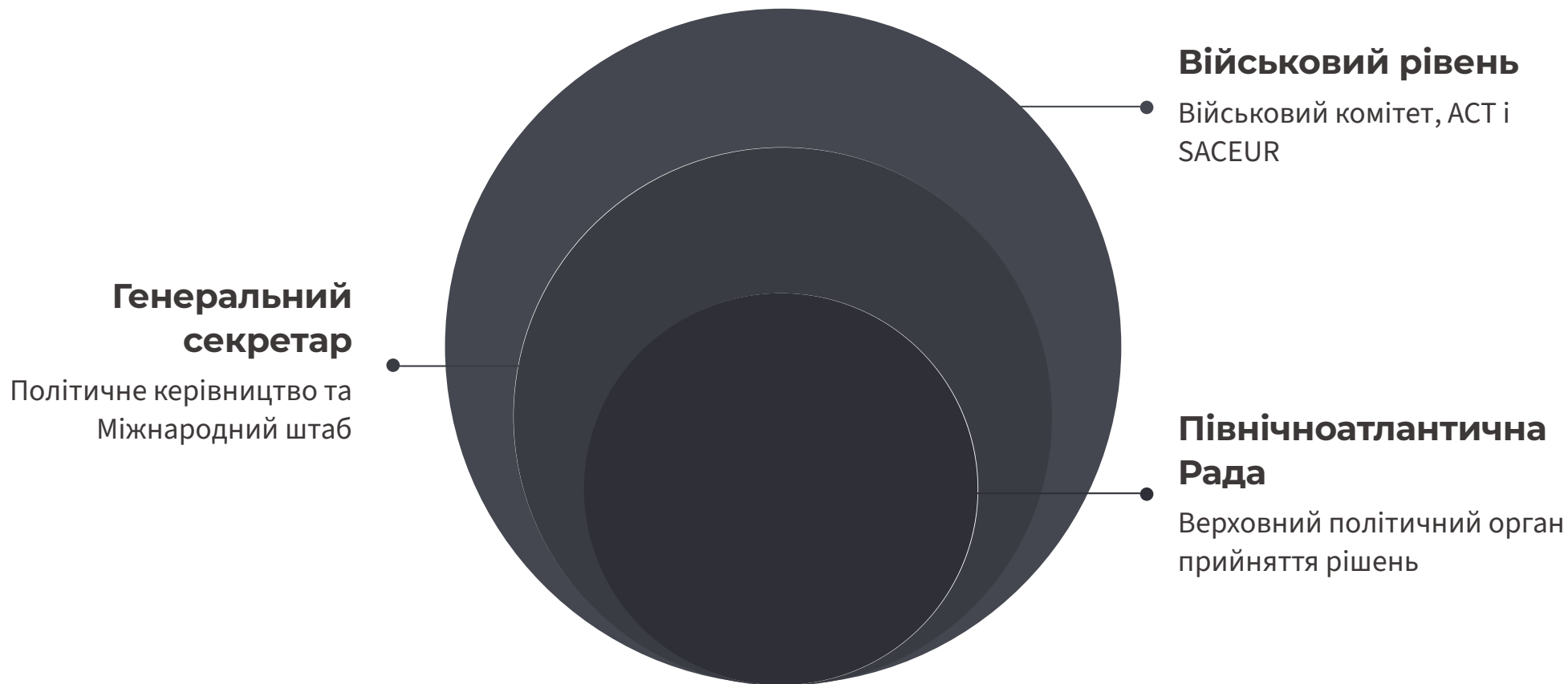
→ Єдине застосування

Стаття 5 була застосована лише один раз в історії НАТО — після терористичних атак 11 вересня 2001 року проти Сполучених Штатів.

Структура та управління НАТО

НАТО — це не просто військовий союз; це політична та військова організація, що має чітку структуру управління.

Основні елементи: **Північноатлантична Рада (НАС)** є головним органом прийняття політичних рішень, а Генеральний секретар виконує функції головного міжнародного посадовця.

Етапи розширення Альянсу

З моменту свого заснування в 1949 році НАТО пережило кілька хвиль розширення, адаптуючись до мінливого геополітичного ландшафту та вітаючи нових демократичних членів.

1952: Греція і Туреччина

Посилення південного флангу Альянсу в Середземномор'ї.

1955: Західна Німеччина

Інтеграція в оборонні структури, що стало відповіддю на створення Організації Варшавського договору.

1999: Пострадянська експансія

Вступ Польщі, Чехії та Угорщини — перших колишніх членів Варшавського договору.

2004: Найбільше розширення

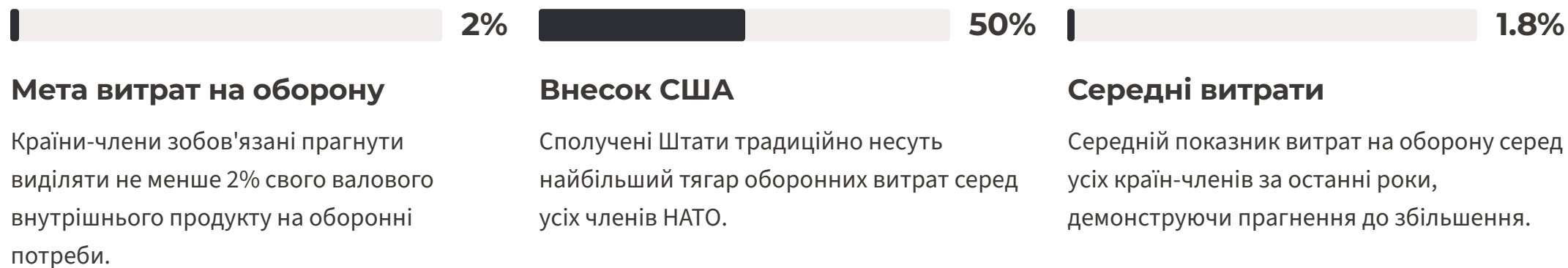
Приєднання семи країн Центральної та Східної Європи, включаючи країни Балтії.

2023-2024: Фінляндія і Швеція

Відповідь на зміну безпекової ситуації в Європі, посилення північного флангу.

Фінансування та внески

Діяльність НАТО фінансується за рахунок прямих та непрямих внесків країн-членів. Ключовим показником є мета **2% ВВП** на оборону.

Загальний бюджет НАТО порівняно невеликий, але він покриває витрати на спільну інфраструктуру та адміністративні потреби, тоді як більшість витрат на оборону залишається за національними бюджетами.

НАТО у 21 столітті: Нові виклики

Після завершення Холодної війни НАТО трансформувалося, адаптуючись до нових загроз, які виходять за межі традиційної територіальної оборони.

Кібербезпека

Захист критично важливої інфраструктури від кібератак став одним із пріоритетів Альянсу. Кіберпростір визнаний операційним доменом.

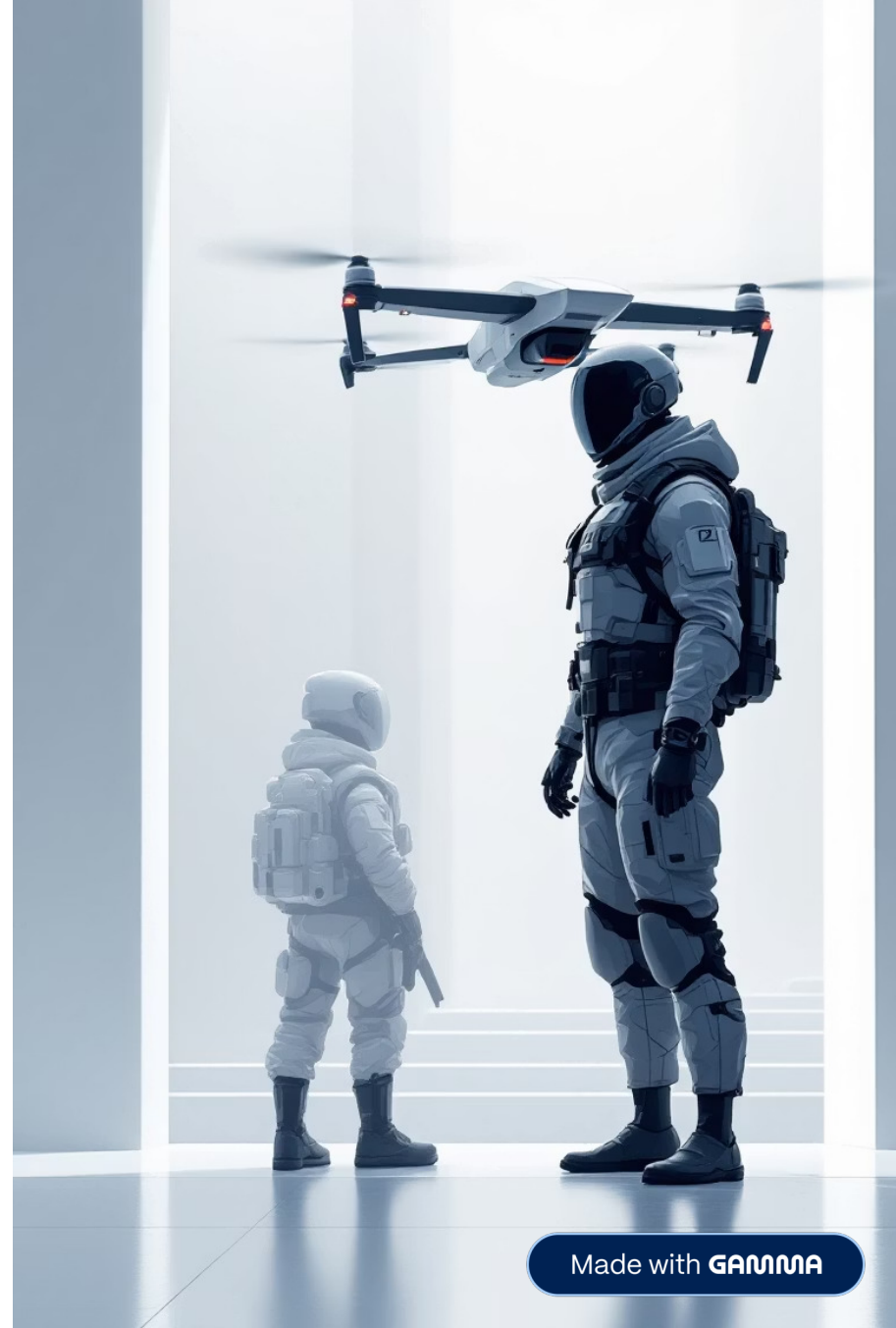
Боротьба з тероризмом

Участь у місіях за межами своєї території, наприклад, в Афганістані, для стабілізації регіонів та запобігання поширенню тероризму.

Гібридні загрози

Протидія дезінформації, політичному та економічному примусу, що використовується для дестабілізації суспільств країн-членів.

Резюме та значення НАТО

НАТО, засноване в 1949 році, залишається найважливішим альянсом у світі, забезпечуючи безпеку та стабільність для мільярда людей.

Рік заснування

1949 рік, як пряма відповідь на Холодну війну та радянську загрозу.

Головна мета

Колективна оборона та консультації з питань безпеки серед країн-членів.

Роль сьогодні

Адаптація до сучасних викликів: кібербезпека, тероризм та гібридні загрози.

НАТО — це не лише військовий, але й політичний союз, що сприяє демократичним цінностям та співпраці між трансатлантичними партнерами.

